



## Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma 2026–2029 / PT

VD/4141/00.01.02.00/2026

PT/MT/S-AP/SE

Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat ihmisoikeuksia, joiden edistämiseen Suomen valtio on sitoutunut monin kansainvälisin sopimuksin. Ne ovat myös perusoikeuksia, joilla on perustuslain suoja. Tasa-arvolaki (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta) 609/1986 ja yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 asettavat kunnalliselle toiminnalle monenlaisia vaatimuksia, mukaan lukien suunnitteluvaihtoehtoja syrjimättömyydestä sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä.

Tasa-arvolain laaja edistämismääräys kuuluu (4 §):

”Viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. - Erityisesti tulee muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista. - Naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistäminen tulee ottaa huomioon 1 ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa.” Myös sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu kuuluvat tasa-arvolain syrjimättömyysmääräyksiin.

Yhdenvertaisuuslaki määrittelee kielletyt henkilöön liittyvät syrjintäperusteet (8 §):

”Ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi tässä laissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.”

Tulevaisuus asuu Vantaalla -strategiaan on kirjattu Vantaan arvojen yhteyteen yksiselitteinen sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. Strategian Hyvän elämän Vantaa -osuudessa on lisäksi velvoite kehittämiseen: ”Parannamme toimintamme yhdenvertaisuutta, tasa-arvoisuutta, saavutettavuutta ja esteettömyyttä”.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö tarkoittaa tietoista, suunnitelmallista ja pitkäjänteistä toimintaa, jossa arvioidaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista ja edistämisen tarpeita toiminnan eri lohkoilla ja toteutetaan tarvittaessa perusteltuja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushakuisia muutoksia toiminnan toteutukseen. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä on kahdenlaista:

- 1) Toiminnallinen työ tarkoittaa edistämistä päätöksenteossa ja palveluissa. Vantaan kaupungin hallintosäännössä toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä kaupunkitasoisesti vastaa kuntademokratian palvelualue.
- 2) Henkilöstöpalvelut ja työntekijöiden luottamusdustajat seuraavat kaupungin henkilöstön keskinäistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja tekevät asiasta oman erillisen edistämissuunnitelman.

*Elä sellaisena kuin olet. Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma 2026–2029 osoittaa kaupunkitasoisesti kohteet, joihin koko organisaation tulee kiinnittää huomiota lähivuosina:*



1. Parannamme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötämme.
2. Arvioimme säästöjen vaikutuksia tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen.
3. Otamme turvallisemman tilan periaatteen kattavasti käyttöön.
4. Vahvistamme turvallisuustyötämme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustietoisuutta.
5. Teemme antirasistista työtä.
6. Edistämme Vantaan romanien yhdenvertaisuutta.
7. Parannamme valmiuksiamme tunnistaa ihmiskauppaa.
8. Jatkamme liikkumisen ja ympäristön esteettömyyden kehittämistä.
9. Teemme rakennerahastohankkeisiin paremmat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussisällöt.

Kaupunkitasoinen suunnitelma ei ole kuvaus tai suunnitelma kaikesta jo olemassa olevasta kaupungin syrjimättömyys- ja edistämistyöstä. Se ei myöskään rajaa pois muuta kaupunkitasoista tai toimialojen omaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimintaa.

Jokainen toimiala on vastuussa omien palvelujensa syrjimättömyydestä ja toimialan palveluille ominaisesta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistyöstä. Toimialat käsittelevät kaupunkitasoisen suunnitelman sekä omiin palveluihinsa liittyvät erityiset edistämistoimensa syksyllä 2026. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 6 momentin mukaan kaupunginhallitus päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

## **Kaupunginhallitus 8.6.2026**

### **Kaupunginjohtajan esitys:**

Päätetään

- a) hyväksyä Elä sellaisena kuin olet - Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma 2026–2029 ja
- b) lähettää suunnitelma kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma 2026 - 2029

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Sari-Anna Pennanen, lakiasiainjohtaja  
Meija Tuominen, hallintoasiantuntija  
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)